

Kadernota 2019

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Kaders	4
3. Samenvatting budgettair kader 2019 - 2022	7
4. Ontwikkelingen	9
5. Investerings	12

1. Inleiding

Voor u ligt de kadernota 2019. De gemeenteraad stelt jaarlijks de kaders vast die van toepassing zijn op de begroting. In dit geval de (meerjaren)begroting 2019-2022. Daarmee geeft de raad het college de kaders die worden gebruikt bij het opstellen van de begroting 2019. De gemeenteraad wordt gevraagd om de technische uitgangspunten waarmee de begroting 2019 wordt opgesteld vast te stellen. Verder is de kadernota ter informatie. Het raads/collegeprogramma 2018-2021 is het inhoudelijke kader waarmee de begroting wordt opgesteld.

Bij de besluitvorming van de begroting 2019 gelden kaders en criteria die door de hogere overheid zijn vastgesteld. Deze kaders zijn opgenomen in de Gemeentewet, het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) van de provincie Noord-Holland. Het toezicht richt zich primair op het al dan niet aanwezig zijn van een structureel en reëel begrotingsevenwicht. Dit houdt in feite in, dat de jaarlijks terugkerende lasten gedekt moeten worden door jaarlijks terugkerende baten. Zie voor meer informatie de kaderbrief financieel toezicht 2019 van de provincie.

2. Kaders

De volgende kaders zijn relevant voor de kadernota 2019.

Algemene kaders

A. Sluitende begroting

Ingevolge de Gemeentewet, het BBV en het GTK ziet de raad erop toe dat de begroting structureel in evenwicht is. De (wettelijke) opgave voor de gemeente is immers dat er sprake is van een reëel en duurzaam materieel begrotingsevenwicht tussen structurele baten en lasten. Baten en lasten die zich gedurende maximaal 3 jaar voordoen worden aangemerkt als incidenteel en afzonderlijk aangegeven. Dit reëel en duurzaam begrotingsevenwicht is het belangrijkste toezichtcriterium bij de beoordeling van de begroting door de provincie Noord-Holland. De aanwendingen van reserves worden ook als incidenteel aangemerkt tenzij sprake is van bestemmingsreserve welke specifiek zijn gevormd voor de afdekking van de uit investeringen voortvloeiende kapitaallasten, de zogenoemde dekkingsreserves. Hiertoe dient een apart overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves te worden opgesteld.

Van duurzaam materieel begrotingsevenwicht kan de raad afwijken indien aannemelijk is dat het evenwicht binnen de eerstvolgende 3 jaren van de meerjarenbegroting tot stand zal worden gebracht.

B. Interne budgetregels

De begroting wordt opgesteld op basis van vastgesteld beleid. Voorstellen met een structureel karakter worden afgezet tegen de beschikbare baten en worden bij behandeling van de begroting aan de raad voorgelegd. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen voorstellen met incidentele en structurele effecten. Voorstellen met een incidenteel effect hebben geen effect op de structurele exploitatieruimte van de begroting, zolang deze uit reserves gedekt kunnen worden.

Specifieke kaders

1. Ontwikkeling financiering en rente

De financieringsbehoefte zal in 2019 als gevolg van investeringsvoorstellen en aanstaande aflossingen onverminderd groot blijven. De vraag om vreemd vermogen zal leiden tot een beroep op de kapitaalmarkt. Dit leidt tot rentelasten. De in de begroting te hanteren rekenrente is gebaseerd op de in het verleden afgesloten en toekomstige af te sluiten vaste geldleningen.

De rekenrente in de begroting 2019 blijft 2% en is gebaseerd op het gemiddelde percentage van de huidige leningenportefeuille. Indien de renteontwikkeling daartoe aanleiding geeft dan zal daar bij het opstellen van de begroting 2019 op worden teruggekomen.

2. Autonome ontwikkelingen: inwoners/woningen/areaaluitbreiding

Bij de meerjarenraming van de OZB opbrengsten zal rekening worden gehouden met de areaal uitbreiding van opgeleverde nieuwbouwwoningen. De uitbreiding levert een toename van de WOZ-waarde op omdat deze woningen mee worden genomen in de WOZ-waardering voor 2019. Enerzijds neemt daardoor de OZB opbrengst toe en anderzijds neemt de algemene uitkering uit het Gemeentefonds af omdat de OZB-belastingcapaciteit als negatieve inkomstenmaatstaf wordt meegenomen bij de bepaling van de hoogte van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Om en nabij gezien een neutrale operatie.

3. Loon- prijsontwikkeling

Voor de bepaling van het loon-prijsniveau wordt gebruik gemaakt van de meest recente informatie van het Centraal Planbureau (het Centraal Economisch Plan 2018). Daarbij wordt onderscheid gemaakt in loonkostenontwikkeling en prijsontwikkeling goederen en diensten. In de lopende meerjarenbegroting is dit onderscheid doorvertaald.

Loonkostenontwikkeling

Voorgesteld wordt in de begroting 2019 en verder conform de CPB-raming uit te gaan van een loonontwikkeling van 3,0%. Zo nodig wordt het cijfer bijgesteld in de begroting 2019.

Prijsontwikkeling goederen, diensten, subsidies

De materiële budgetten worden geïndexeerd om de koopkracht op peil te houden. Volgens de raming van het CPB gaat het om 1,4%. Dit percentage wordt ook gebruikt voor de koopkrachtcompensatie van subsidiebudgetten.

4. Decentralisatie Sociaal Domein.

Per 1 januari 2015 is een drietal decentralisaties (AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet) en een kanteling van de WMO doorgevoerd. Vooralsnog worden tekorten/overschotten onttrokken/toegevoegd aan de egaliseriereserve sociaal domein. Zie bij ontwikkelingen 'programma 6 sociaal domein' een voorstel hoe verder om te gaan met de egaliseriereserve sociaal domein.

5. Relatie WOZ-herwaardering met OZB-tarieven

In Bloemendaal is, in navolging van de landelijke trend, het beleid dat de hoogte van de OZB-opbrengsten voor de gemeente niet wijzigt door hogere of lagere WOZ-waarderingen. Dit betekent dat het effect van de WOZ-waarderingen in de beschikbare belastingcapaciteit wordt vertaald in een evenredige verhoging / verlaging van de lokale OZB-tarieven. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een door GBKZ ontwikkeld rekenmodel waarbij naast de geprognosticeerde waardeontwikkeling een correctie voor beroep, bezwaar en leegstand is meegenomen. Waardestijgingen in Bloemendaal als gevolg van areaaluitbreiding (meer woningen en verbouwingen) mogen wel leiden tot een hogere OZB-opbrengst.

6. Heffingen en belastingen

Voor de heffingen en belastingen (incl. OZB) geldt een koppeling met het landelijk inflatiecijfer voor de loon-prijsontwikkeling van het Centraal Planbureau. De overige inkomsten heffingen, huren en belastingen worden ook verhoogd met het gemiddelde van de loonkostenontwikkeling (3,0%) en de prijsontwikkeling (1,4%). Dit houdt in dat het percentage voor 2019 uit zal komen op 2,2 %.

De precario op netwerken mag niet verder verhoogd worden en wordt in 2022 afgeschaft. Vanaf 2019 gelden deze baten als incidenteel, en tellen niet meer mee voor het structurele begrotingsevenwicht.

Tarieven van de parkeerbelastingen stijgen jaarlijks mee met de inflatie-aanpassingen. Het beleid is om de tarieven toeristenbelasting en parkeertarieven van de gemeente Zandvoort als uitgangspunt te nemen.

De afvalstoffenheffing, rioolheffing en grafrechten kunnen omhoog tot het niveau van 100% kostendekking. Besparingen op 'gesloten financieringssystemen' zoals riolering, afval en grafrechten dienen zo nodig te worden teruggegeven aan de burger door dit te verrekenen in de tarieven.

Huur gemeentewoningen

Om het "scheefhuren" (bewoners die gelet op hun inkomen te goedkope sociale huurwoningen bewonen en daarmee de doorstroming belemmeren) tegen te gaan is de jaarlijkse huurverhoging van gemeentewoningen gekoppeld aan het regeringsbeleid inzake huurwoningen. Daarin is bepaald dat de huurverhoging inkomensafhankelijk is. Vanaf 1 januari 2017 geldt nog maar één inkomensgrens voor de inkomensafhankelijke (hogere) huurverhoging voor zelfstandige woningen, de inkomensafhankelijke (hogere) huurverhoging voor de middeninkomensgroep is komen te vervallen.

De volgende percentages voor de maximale huurverhoging in 2018/2019:

- 3,9% voor huishoudinkomens tot en met € 41.056;
- 5,4% voor hogere inkomens.

7. Investerings

Er worden alleen reële investeringen in het investeringsprogramma van de meerjarenbegroting opgenomen. Dit zijn reguliere vervangingsinvesteringen (vervoermiddelen en gereedschappen) en nieuwe investeringen die voldoende zijn onderbouwd met betrekking tot capaciteit, tijd en geld. Dit betekent, dat de investering én in het begrotingsjaar wordt gedaan én dat een degelijke onderbouwing van het bedrag is gegeven.

Volgens vastgesteld financieel beleid worden investeringen kleiner dan € 25.000 niet geactiveerd.

Gezien de relatie met het schuldniveau is het belangrijk om nut, noodzaak en tempo van investeringen af te wegen tegen de financiële mogelijkheden. Daarom wordt in hoofdstuk 5 nader ingegaan op investeringen.

8. Eigendommen

De opbrengsten eigendommen (verkochte woningen) en andere activa worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'afbouw schulden'. De opbrengsten worden gebruikt voor het aflossen van schulden voor zover de flexibele algemene reserve meer dan 3% van het begrotingstotaal bedraagt. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt beoordeeld of de omvang van de flexibele algemene reserve tenminste 3% van het begrotingstotaal bedraagt. Zo nodig wordt de flexibele reserve aangevuld uit de bestemmingsreserve afbouw schulden.

9. Grip op samenwerking

De Wet Gemeenschappelijke regelingen is aangescherpt en legt Gemeenschappelijke Regelingen (uitgezonderd 'lichte' GR's) vanaf 2015 op om vóór 15 april van het lopende jaar hun voorlopige jaarrekening en de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten aan te bieden. Dat sluit meer aan op de gemeentelijke planning en control cyclus. In het kader van 'grip op samenwerking' wordt vanaf 2017 een toetsingskader gebruikt om de ontvangen p&c documenten te beoordelen en gestructureerd aan de gemeenteraad aan te bieden.

10. Indeling programma's

Vanaf 2017 is in het kader van de vernieuwde BBV een andere taakveld- en programma indeling ingevoerd. Deze BBV-indeling is het meest transparant en maakt het vergelijken met andere gemeenten makkelijk met hulp van de website Waarstaatjegemeente.nl. De indeling is als volgt:

Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Programma 1: Veiligheid

Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat

Programma 3: Economie

Programma 4: Onderwijs

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

Programma 6: Sociaal domein

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

3. Samenvatting budgettair kader 2019 - 2022

Het regeerakkoord is wat betreft gemeentefinanciën vertaald in een maartcirculaire. Gemeenten krijgen extra geld maar ook extra opgaven vanuit het Interbestuurlijk Programma (IBP).

Bijgesteld meerjarenperspectief structurele baten en lasten (zonder effect IBP en collegeprogramma)

- = tekort + = overschot

<i>bedragen x € 1.000</i>	2019	2020	2021
Saldo structurele baten en lasten voor correctie wegvallen baten precario op netwerken	€ 275	€ 92	-€ 58
Wegvallen baten precario op netwerken	-€ 751	-€ 751	-€ 751
Saldo exploitatiebegroting structurele baten en lasten na wegvallen precario op netwerken	-€ 476	-€ 659	-€ 809
Effect maartcirculaire 2018	€ 663	€ 1.286	€ 1.760
Aangepast saldo structurele baten/lasten	€ 187	€ 627	€ 951

Zo nodig dienen gemeenten eigen middelen in te zetten om de IBP opgaven uit te voeren. Voor de opgaven dienen IBP-plannen ontwikkeld te worden. De financiële consequenties van deze plannen en van het nieuwe collegeprogramma zijn dus niet in bovenstaande saldi verwerkt. In bovenstaande tabel is ook het wegvallen van de precario op netwerken opgenomen. Het is een afweging hoe met het wegvallen van deze precario op netwerken van ongeveer € 751.000 wordt omgegaan. Voor € 225.000 is sprake van lasten die via OZB-verhoging naar de burger verlegd kunnen worden. Een derde van de baten precario op netwerken is immers per saldo afkomstig van inwoners binnen de gemeente Bloemendaal. Voor het restende deel ligt de keuze voor in hoeverre dit verlies al dan niet in de gemeentebegroting op wordt gevangen. Zie ook het plan van aanpak precario op netwerken dat in oktober 2017 naar de gemeenteraad is gestuurd.

Onderwerp	Voorstel
Sluitende begroting	De gemeenteraad ziet toe op een duurzaam materieel begrotingsevenwicht. Dit houdt in dat meerjarige structurele lasten door meerjarige structurele baten worden gedekt.
Interne budgetregels	Voorstellen met structurele financiële gevolgen worden niet tussentijds, maar alleen bij de begroting, in behandeling genomen. Tussentijdse voorstellen worden alleen bij Voor- en Najaarsnota behandeld mits ze onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar zijn en bovendien incidenteel van aard. Voor andere en complexe nieuwe voorstellen dient, conform de verordening financieel beheer, een apart raadsvoorstel te worden gemaakt.
Ontwikkeling financiering en (toe te rekenen) rente	De rekenrente voor de begroting 2019 vast te stellen op 2,0%.
Autonome ontwikkelingen (inwoners/woningen)	In de meerjarenbegroting wordt voor zover mogelijk rekening gehouden met autonome ontwikkelingen inwoners/woningen die uit bouwprojecten voortvloeien. De zogenoemde volume-aanpassingen. Hierbij wordt er bovendien vanuit gegaan, dat tegenover de stijging van de baten (OZB + Algemene uitkering), een stijging van de lasten staat wegens infrastructurele en sociaal maatschappelijke kosten. De budgethouders dienen dit aan te geven.

Loon-/prijscompensatie	<p>1. De personeelsbudgetten worden vanaf 2019 jaarlijks met 3,0% geïndexeerd;</p> <p>2. De prijsgevoelige budgetten worden vanaf 2019 met 1,4% verhoogd;</p> <p>3. De subsidies worden vanaf 2019 met 1,4% verhoogd.</p>
Gemeentefonds	De effecten van de maartcirculaire staan aan het begin van dit hoofdstuk, de mei/juni circulaire 2018 is nog niet bekend en daarover wordt de raad met een separate brief geïnformeerd.
Relatie WOZ-herwaardering met OZB-tarieven	Als in het WOZ-tijdvak (1-1-2017 tot 1-1-2018) sprake is van waardestijgingen/-dalingen, dan vindt, rekening houdend met, de beschikbare belastingcapaciteit een verrekening plaats via een evenredige verlaging/verhoging van de OZB-tarieven 2019. Hierdoor is er geen sprake van een structurele meer-/minderopbrengst m.i.v. 2019 als gevolg van de mutaties in de belastingcapaciteit.
Heffingen/belastingen	<p>Continuering van bestaand beleid:</p> <p>1. De OZB, gewone precariobelasting, toeristenbelasting en leges worden in 2019 trendmatig met 2,2% verhoogd. Op grond van de gegevens uit de mei/juni circulaire 2018 kan dit percentage nog worden aangepast (NB: precario op netwerken mag vanaf 2017 niet verder verhoogd worden); De overige inkomsten heffingen en huren worden ook met het gemiddelde van loonkosten en materiële kosten verhoogd (2,2%);</p> <p>2. De parkeerbelastingen worden in 2019 op basis van hetzelfde inflatiecijfer met € 0,05 per uur verhoogd (of met eenzelfde verhoging als de gemeente Zandvoort);</p> <p>3. De afvalstoffenheffing, rioolheffing en grafrechten worden slechts trendmatig verhoogd indien het niveau van 100% kostendekking nog niet is bereikt.</p> <p>4. Het beleid is om de tarieven toeristenbelasting en parkeertarieven van de gemeente Zandvoort als uitgangspunt te nemen.</p>
Investeringsen	<p>Er worden voor de periode 2019-2022 alleen investeringen in de begroting geraamd die in het betreffende begrotingsjaar ook tot uitvoering komen. Bij de aanlevering voor de begroting worden op basis van concrete plannen van aanpak (capaciteit, tijd en geld) voorstellen ingediend om opname van de investeringen in de meerjarenbegroting te bewerkstelligen.</p> <p>In geval van zeer hoge urgentie kan van deze beleidslijn worden afgeweken. D.w.z. dat de gemeente of derden bij uitstel risico's lopen waaruit mogelijk ook schadeclaims kunnen voortvloeien.</p> <p>Zie verder hoofdstuk 4 'ontwikkelingen' en 5 'investeringsen'.</p>
Eigendommen	De opbrengsten eigendommen (verkochte woningen) en andere activa worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'afbouw schulden'. De opbrengsten worden gebruikt voor het aflossen van schulden voor zover de flexibele algemene reserve meer dan 3% van het begrotingstotaal bedraagt. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt beoordeeld of de omvang van de flexibele algemene reserve tenminste 3% van het begrotingstotaal bedraagt. Zo nodig wordt de flexibele algemene reserve aangevuld vanuit de bestemmingsreserve afbouw schulden.
Ontwikkeling schuldpositie / investeringsplafond	De schuldpositie van de gemeente staat onder druk. De ontwikkeling van de schuld van de gemeente wordt gevolgd met financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De meeste schulden worden gemaakt voor investeringenvangen. De gemeenteraad heeft op 3 november 2016 besloten om te streven naar een bruto schuld van maximaal € 40 miljoen en een solvabiliteit van 50%. Er dient een integrale afweging te worden gemaakt tussen de meerjaren investeringen enerzijds en het beoogde schuldniveau anderzijds. Zie ook de tussenrapportage Bloemendaal financieel duurzaam.

4. Ontwikkelingen

Onderstaand worden ontwikkelingen genoemd die de komende jaren een substantiële invloed (kunnen) hebben op de financiële positie van de gemeente Bloemendaal of zijn ter kennisname. De geschetste ontwikkelingen zijn ter informatie van de gemeenteraad, niet ter besluitvorming.

In het begrotingsproces 2019-2022 kunnen de laatste inzichten worden meegenomen, ook die van de ontwikkeling van het Gemeentefonds uit de mei/juni circulaire. In de maartcirculaire is reeds de belangrijkste uitwerking te vinden van het regeerakkoord, zie hieronder bij programma 0 'Bestuur en ondersteuning'.

Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Maartcirculaire 2018 en opgaven IBP

In verband met het regeerakkoord en gemeenteraadsverkiezingen is een maartcirculaire opgesteld. Hierin heeft het ministerie de (financiële) gevolgen van het Regeerakkoord, en de financiële afspraken vanuit het Interbestuurlijk Programma (IBP) verwerkt. Met het Interbestuurlijk Programma worden afspraken gemaakt over belangrijke maatschappelijke opgaven die door verschillende bestuurslagen gezamenlijk worden aangepakt. Het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen hebben op 14 februari jl. afgesproken om op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid samen een aantal grote maatschappelijke opgaven aan te pakken. Er is afgesproken dat de nog te vormen nieuwe colleges bij de uitwerking van de opgaven in het IBP voldoende ruimte krijgen om zelf beleid te maken en uit te voeren. Naast de bijdragen die vanuit het Rijk met de maartcirculaire beschikbaar worden gesteld, dienen gemeenten waar nodig eigen middelen vrij te maken voor deze opgaven.

Interbestuurlijk programma (IBP)

Het gaat om de volgende opgaven:

Fysiek

1. Samen aan de slag voor het klimaat;
2. Toekomstbestendig wonen;
3. Regionale economie als versneller;
4. Naar een vitaal platteland;

Sociaal

5. Merkbaar beter in het sociaal domein;
6. Nederland en Migrant goed voorbereid;
7. Problematische schulden voorkomen en oplossen;

Overkoepelend

8. Goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving;
9. Passende financiële verhoudingen;
10. Overkoepelende thema's.

Zie voor meer informatie over deze opgaven:

<https://www.gemeentenvandetoekomst.nl/interbestuurlijk-programma/>

Uitvoering raads/collegeprogramma 2018 - 2021

Dit is het kader waarmee de meerjarenbegroting wordt uitgewerkt.

Energietransitie

De komende decennia dienen alle woningen in Nederland van het aardgas af te gaan om aan de afgesproken klimaatdoelstellingen te voldoen (o.a. Regeerakkoord, Klimaatakkoord van Parijs). De energietransitie wordt in programma 0 'Bestuur en ondersteuning' opgenomen omdat dit een organisatie brede opgave is. Er wordt een duurzaamheidscoördinator aangesteld om deze transitie te bewerkstelligen. Bloemendaal gaat, als eerste stap, samen optrekken met Heemstede om door middel van een routekaart in beeld te krijgen welke partijen een rol spelen in deze transitie, en wat de feiten en cijfers zijn omtrent de gebouwde omgeving. Deze "routekaart" wordt een visualisatie van de huidige stand van zaken van de **bestaande** gebouwde omgeving, met als doel het in beeld brengen van kansrijke en benodigde maatregelen. Naar verwachting gaat de landelijke wetgeving de komende jaren

veranderen om de omslag op zowel technologisch, wettelijk en fiscaal gebied te bevorderen. De energietransitie is ook onderdeel van het Interbestuurlijk Programma. De plannen worden verder uitgewerkt en verwerkt in de begroting 2019.

Precario op netwerken nog mogelijk t/m 2021

Gevolg van afschaffing van precario op netwerken is dat vanaf 2022 bij de gemeente Bloemendaal een substantieel deel van de begroting structureel wegvalt (circa € 751.000) dat vervangen moet worden door andere belastingen dan wel lastenverlaging. Hiervoor is een plan van aanpak gemaakt (zie corsa 2017016030)

Stelposten

In de begroting is een nog niet ingevulde ombuigingstaakstelling van ongeveer € 89.000 opgenomen alsmede een stelpost inkoopvoordeel van ongeveer € 100.000. Bij de berekening van het saldo wordt ervan uitgegaan dat deze bedragen volledig worden ingevuld. Bij de begroting 2019 wordt bekeken hoe verder met deze stelposten wordt omgegaan.

Organisatie

Wat betreft inzet van personeel is sprake van een toenemende behoefte aan flexibele, opgave gerichte inzet waarbij meer het accent komt op een participatieve werkwijze.

Programma 1: Veiligheid

Brandweerkazerne Bennebroek

Aan de Wilhelminalaan 2A te Bennebroek is al jaren de brandweerkazerne gevestigd, in een gezamenlijk gebouw met de voormalige (niet meer in gebruik zijnde) gemeentewerf. Van hieruit verzorgt de vrijwillige brandweer van de VRK de brandbestrijding en hulpverlening. De post is ook voor de toekomst nodig voor een voldoende dekking van het zuidelijke deel van de gemeente en omliggende gebieden en moet dus voor de toekomst worden behouden.

De technische en functionele staat van het huidige gebouw is slecht. Het gebouw en de locatie worden (behalve voor de brandweerpost) minimaal gebruikt en hebben geen functionaliteit meer voor de gemeentelijke buitendienst en organisatie. Er zijn daarom mogelijkheden voor verkoop en herontwikkeling van de locatie, in het bestemmingsplan voorzien. Voor de verplaatsing van de brandweerkazerne is een andere locatie aan de Binnenweg beschikbaar op gemeentegrond, waartoe voor realisatie nog wel de gebruikelijke ruimtelijke- en vergunningprocedures moeten worden doorlopen. De verplaatsing en nieuwbouw van de brandweerkazerne wordt daarom verkend en in een projectopdracht, in samenwerking met de VRK, uitgewerkt. Hiervoor is reeds een bedrag van € 75.000 beschikbaar gesteld. De raad zal een voorstel worden voorgelegd over de financiële gevolgen.

Regionaal Informatie en Expertise Centrum / Noord-Holland (RIEC)

De doelstelling van het RIEC is het bestuurlijk en geïntegreerd aanpakken van georganiseerde criminaliteit. De noodzaak tot optreden als één georganiseerde overheid wordt inmiddels breed onderschreven. De infrastructuur van het RIEC wordt gebruikt voor het ondersteunen en faciliteren van deze werkprocessen. Het geografische gebied van RIEC is gelijk aan het gebied van de politie eenheid Noord-Holland. Ondersteuning op maat vanuit het RIEC is lokaal beschikbaar binnen de districten Kennemerland, Noord-Holland Noord en Zaanstreek-Waterland. Voor de nieuwe raadsperiode worden de gemeenten gevraagd om structurele middelen ter beschikking te stellen om dit doel te kunnen bereiken. Voor de gemeente Bloemendaal, gaat om een bedrag van circa € 12.500 per jaar.

Reddingsbrigade

De Vrijwillige Reddingsbrigade Bloemendaal staat –voor de komende jaren- voor grote vervangingsinvesteringen van materieel, hulpmiddelen en gereedschappen. Dit vraagt om en leidt tot extra financiële middelen naast de te ontvangen exploitatiesubsidie. Dit is in onderzoek, een concreet voorstel is aan de orde bij de behandeling van de programmabegroting 2019.

Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat

Er loopt een meerjaren-programma voor de grote verkeersplannen/wegreconstructies. Per jaar worden één of twee projecten gepland, al dan niet in combinatie met onderhoud weg-/riool. De keuze voor de

raad is: prioriteit bepalen, wel/niet koppelen aan weg/riool en zo nodig (extra) budget beschikbaar stellen. Basis hiervoor is de update van het verkeerscirculatieplan, die begin 2018 is gemaakt.

Verder verwachten we een door-ontwikkeling van de regionale samenwerking Zuid-Kennemerland (mobiliteitsfonds en GR) die moet zorgen voor:

- a. programmatische aanpak (i.p.v. losse projecten zoals nu)
- b. een slagvaardiger aanpak van bestuurlijke besluitvorming (aanpassen GR)
- c. betere / strategische aanhaking op mobiliteitsprogramma's van provincie en Metropool Regio Amsterdam (MRA)

Programma 3: Economie

Project Bloemendaal aan zee

In de Structuurvisie Bloemendaal 2023 heeft de raad Bloemendaal aan Zee benoemd als één van de twee recreatieve trekkers binnen de gemeente. In de uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie is Bloemendaal aan Zee daarom opgenomen als uitvoeringsproject. Het project heeft als doel om Bloemendaal aan Zee aantrekkelijk te houden voor bezoekers. Er is een investering mee gemoeid in de orde van € 0,76 miljoen die is opgenomen in het lopend investeringsprogramma. In 2019 zou het plan ontwikkeld kunnen worden en vervolgens in 2020 worden uitgevoerd.

Programma 4: Onderwijs

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

De gemeenteraad heeft op 8 maart 2018 besloten om het IHP voor het beleid onderwijshuisvesting Bloemendaal te beschouwen als strategisch kader en daarnaast opdracht gegeven om een afweging en voorstel te maken – met inachtneming van de totale financiële positie van de gemeente – ten aanzien van de financiële gevolgen van dit IHP voor de begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020-2022.

Met de uitvoering van het IHP (dat vier tijdvakken van elk vier jaar beslaat) is een bedrag gemoeid van ruim € 45,3 mln., waarvan € 12,4 mln. voor de periode 2019 – 2022. In het lopend investeringsprogramma is wat betreft onderwijshuisvesting voor deze periode rekening gehouden met investeringen van circa € 8,25 mln. De komende maanden wordt nader met de scholen bekeken welk investeringsbedrag noodzakelijk is. Bij de besluitvorming over de begroting 2019 besluit de raad over de investeringen jaarschijf 2019.

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

Op 8 maart 2018 heeft de raad ingestemd met een geactualiseerde sportnota.

Sportclubs zullen gestimuleerd worden om hun vastgoed te verduurzamen, een middel kan zijn om sportclubs hiervoor subsidies te geven en/of leningen hiervoor te garanderen. Hiervoor wordt een voorstel gedaan in de begroting 2019, mede in het licht van onze duurzaamheidsambities.

Programma 6: Sociaal domein

Beleidsplan Sociaal domein

In 2018 wordt een nieuw beleidsplan sociaal domein 2019 – 2022 opgesteld. Hierin wordt rekening gehouden met de opgaven die interbestuurlijk zijn afgesproken in het meerjarenprogramma IBP. Thema's hierin zijn een effectieve en doelmatige zorg, de schuldproblematiek aanpakken alsmede de migratieopgave. Het beleidsplan wordt in 2018 opgesteld en verwerkt in de begroting 2019 – 2022.

Egalisatiereserve sociaal domein

In de periode 2015 - 2018 zijn tekorten/overschotten sociaal domein onttrokken/toegevoegd aan de reserve sociaal domein. In 2018 wordt (conform de kadernota 2018) een voorstel gedaan hoe na 2018 met deze reserve om te gaan. Vanaf 2019 gaat het overgrote deel van de integratie uitkering sociaal domein over in de algemene uitkering. Daarom wordt het lastiger om een tekort/overschot sociaal domein vast te stellen. Voorstel is om in de periode 2019 – 2022 de omvang van deze egalisatiereserve te maximaleren op € 650.000 en de minimale omvang te bepalen op € 450.000. Voor tegenvallers wordt € 450.000 gereserveerd en voor innovatie binnen het sociaal domein € 200.000. De € 450.000 is vooral

voor tegenvallers jeugdzorg (drie zware cliënten van € 150.000 = € 450.000) en eventueel de Wmo. Het restant of tekort van deze reserve wordt verrekend met de flexibele algemene reserve en/of kan gebruikt worden voor incidentele lasten voor de opgave IBP sociaal domein. Over vier jaar wordt vervolgens deze systematiek geëvalueerd.

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Afvalinzameling

In het investeringsprogramma is voor 2019 een investering opgenomen van € 1,2 miljoen i.v.m. afvalinzameling. Indien de nieuwe raad/coalitie hiertoe besluit, wordt dit verder uitgewerkt. Anders kan de investering worden uitgesteld of worden geschrapt.

Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Vitaal Vogelenzang

Op 5 juli 2017 heeft de gemeenteraad besloten om scenario A verder uit te werken (integrale herstructurering van de omgeving rond basisschool de Paradijsvogel). Ook is besloten om de (on)mogelijkheden voor woningbouw op de locatie Leidsevaart-Zuid te verkennen. Voor de zomer van 2018 krijgt de raad een uitgewerkt plan voorgelegd inclusief een financiële haalbaarheidsanalyse. Na positieve besluitvorming over een vervolg, start de uitvoering. De financiële consequenties worden verwerkt in de begroting 2019.

Sociale woningbouw / woonvisie

Er is een concept-woonvisie opgesteld. Afhankelijk van de ambities wordt dit verwerkt in het raads/collegeprogramma en in de begroting 2019.

5. Investerings

Op 23 augustus 2016 is door het college een aantal besluiten genomen in het kader van 'Bloemendaal duurzaam financieel houdbaar' (corsa 2016021221). Vervolgens is het raadsvoorstel over dit onderwerp door de gemeenteraad vastgesteld op 3 november 2016 (corsa 2016021156). Eén van de genomen besluiten is om het investeringsbeleid bij de kadernota te bespreken (besluitvorming bij de begroting). Er is onder meer besloten om te streven naar een bruto schuld van € 20 miljoen (solvabiliteit = 50%) waarbij de schuldpositie niet verder mag oplopen dan maximaal € 40 miljoen. Onroerend goed wordt waar mogelijk (versneld) verkocht en de opbrengsten worden gebruikt om schulden af te lossen. De investeringsruimte wordt jaarlijks bepaald.

In februari 2018 is de tussenrapportage Bloemendaal financieel duurzaam opgesteld. Daaruit blijkt dat het schuldniveau (zonder bijsturing) op zal lopen tot een bandbreedte tussen de € 76 en € 94 miljoen in 2035 indien de thans bekende investeringsambities worden uitgevoerd. Als gevolg van de investeringen lopen de kapitaallasten op en wordt het lastiger om tot een sluitende exploitatie te komen. Naar verwachting zal het alleen lukken om in de periode 2019 – 2022 het schuldniveau onder de € 40 miljoen te houden indien de aandelen Eneco verkocht kunnen worden. Het is aan de gemeenteraad om een afweging te maken in hoeverre deze kaders te handhaven in het licht van de opgaven.

Onderstaand is ter informatie een geconsolideerd overzicht van het lopend investeringsprogramma opgenomen. In het kader van het begrotingsproces 2019 wordt het investeringsprogramma aangepast en wordt besloten over de investeringen jaarschrijf 2019.

	x € 1.000	2019	2020	2021
investeringen overhead		-80	-100	-40
Investeringen verkeer en vervoer		-252	-904	-302
Investering Zeeweg		-765		
Investering onderwijshuisvesting		-4.950	-2.800	-500
Investering openbaar groen		-111	-329	-139
Investering riolering		-601	-1.646	-1.492
Investering afvalexploitatie		-1.200		
Totaal:		-7.959	-5.779	-2.473